

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı **Sayın Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gürsel EROL
Elazığ Milletvekili

Bugüne kadar; Camiikebir Mahallesinde yaşanabilecek çevre felaketinin etkilerinin neler olabileceği ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına cevaplamaları için defalarca yazılı soru önergeleri ve bölgenin riskli alan ilan edilmesine gerekçe olan pasanın Maden ilçemizdeki yerleşim alanlarını ve çevreyi tehdit edip etmediğinin araştırılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla TBMM'de bir araştırma komisyonunun kurulması için önerge verdim. Ayrıca ilçede yaşanan sorunları ve ilçe halkının taleplerini defalarca Genel Kurulda gündeme getirdim. Fakat bugün baktığımızda ilçede yaşanan sorunlarla ilgili hiçbir somut adım atılmadığı görülmektedir.

Bunun en açık örneklerinden biri de 27. Yasama Döneminde 7/12514 esas numarasıyla dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına sorulan yazılı soru önergesine ilgili bakanlığın verdiği cevaptır. Önergeye verilen cevap; "Elazığ İli Maden İlçesinde, Eti Gümüş A.Ş. firması uhdesinde bulunan (krom, bakır) işletme ruhsat sahasının Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından denetlenmesi sonucunda hazırlanan rapora istinaden, ruhsat sahasında üretime yönelik faaliyetlerin durdurulması, maden sevkiyatı yapılmaması, projeye aykırı durumların giderilmesi ve bölgede heyelan oluşumunu engellemeye yönelik önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin bilgiler MAPEG tarafından ruhsat sahibi firmaya iletilmiştir." şeklindedir. Fakat ilgili firma ilçede halen faaliyetlerine devam etmektedir.

Kahramanmaraş ili Afşin ilçesi, KARAARDIÇ mevkiindeki NESKO Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş. adına kayıtlı sahada yapılması planlanan ocak projesine ilişkin 21 Aralık 2021 tarihli tanıtım dosyası ile ÇED sürecini başlatılmış ve 18 Kasım 2022 tarih 98840047 220-02 E-2022296 nolu karar ile ÇED gerekli değildir belgesi alınmıştır. Söz konusu dosyada; "Proje kapsamında kapalı ocak madenciliği ile işletilecek sahayla ilgili olarak gümüş, çinko ve kurşun madeninin

çıkarılacağı ve işletmenin üretim gerçekleştirirken yılda 12 ay, ayda 25 gün, günde 24 saat üç vardiya şeklinde çalışılacağı” belirtilmiştir. Yine aynı dosyada; ÇED alanında toplam 384.900 ton/yıl üretim yapılması planlanmakta olduğu ve bunun 307.920 ton/yılı cevher, 76.980 ton/yılı ise pasa olarak beklendiği ve ocaktan kazanılan madenin kamyonlar ile Elazığ’ın Maden ilçesinde Yıldızlar SSS Holding’in sahibi olduğu zenginleştirme (flotasyon) tesisine sevk edileceği bilgisi yer almaktadır.

Bu da özetle; geçmişte birçok çalışmalarında çevreye ve insanlarımıza zarar vermeyi alışkanlık haline getiren bu firmanın, her yıl Afşin’den taşıyacağı binlerce ton yeni atıkları dökecek yeni bir alan oluşturmak için ilçenin boşaltılmasını istediğini akıllara getirmektedir.

Ayrıca tescilli tarihi maden köprüsü ve camii kebirin ilgili yasa gereği korunması gerekirken, başta belediye başkanı olmak üzere mülki idare amirleri ve ilgili bürokratlar tarafından hiçbir yasal işlem yapılmaması da dikkat edilmesi gereken diğer bir konudur.

Bu sebeplerle; hafriyatın kaldırılması, ilçedeki işletmeye dışardan yeni hafriyatların getirilmemesi, olası can ve mal kayıplarının önlenmesi, kararda yer alan konut ve dükkanların yerinde yani ilçe merkezinde yapılması ve ilçedeki tarihi değerlerin korunması için gerekli tedbirlerin acil olarak ele alınması elzem olacaktır.

Bu hususta;

1. MAPEG tarafından iletilmesine rağmen ilgili firma bugüne kadar nasıl üretime ve maden sevkiyatına devam etmiş ve projeye aykırı durumun giderilmesi için hiçbir önlem almamıştır? Bu konuyla ilgili bugüne kadar Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı’yla birlikte hangi yasal prosedürler işletilmiştir?
2. Kahramanmaraş’ın Afşin İlçesindeki işletme sahasından Maden İlçesindeki flotasyon tesisine getirilmesi planlanan binlerce atık için ilçe merkezinin boşaltılacağı iddiaları doğru mudur? Konuyla ilgili olarak kamu yetkililerin, bundan sonraki sürecin nasıl yönetileceğine ilişkin bir bilgilendirme toplantısı yaparak tedirgin olan ilçe halkının aydınlatılması planlanmakta mıdır?
3. Temmuz 2024 itibarıyla; bölge içerisinde bulunan Kaymakamlık Binası, Belediye Hizmet Binası, Milli Eğitim Binası, 1 adet lise ile Belediye’ye ait işyeri ve lojmanların da dâhil olduğu 278 konut ve 232 işyerinin kaç tanesi yeniden yapılmış ve ruhsatlandırılmıştır?
4. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Kaymakamlık ve Belediye ilçedeki tescilli tarihi değerlerin korunması ve onarılması için bugüne kadar hangi iş ve eylemleri yapmıştır? Bugün gelinen noktada ilgili kurum yöneticileri hakkında görevi ihmal ya da görevi kötüye kullanma suçlarından yürütülen bir soruşturma var mıdır?
5. Bugün, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümleri ve ilgili kanunlar uyarınca, neden olduğu zararın tazmini ve yamaçtaki kaymayı sonlandıracak çalışmaların söz konusu işletmece yerine getirilmesi için Bakanlığınız tarafından neler yapılmaktadır?